

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 8Cdo/133/2025                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 2124208083                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 30.09.2025                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Ivan Rumana              |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2025:2124208083.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu O. Š., XX. M. XXXX, Č., G. XXX/XX, proti žalovanej neb. O. L. Š., zomr. X.X.XXXX, o vrátenie daru, vedenom na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 27C/94/2024, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 27. mája 2025, sp. zn. 28Co/13/2025, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Trnava (ďalej len „súd prvej inštancie“) uznesením č. k. 27C/94/2024-7 zo 16. decembra 2024 podanie žalobcu zo dňa 02.12.2024 odmietol. Po právnej stránke aplikoval § 129 ods. 1 až 3, § 132 ods. 1 až 3, § 133 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Vecne argumentoval tým, že súdu prvej inštancie bolo doručené podanie žalobcu zo dňa 18.9.2024 označené ako „Žiadosť o vrátenie časti nehnuteľnosti darovanej darovacou zmluvou“, v ktorom uviedol, že žiada o vrátenie majetku, ktorý napísal žalovanej, pričom ide o rodinný dom, ktorý bol v jeho vlastníctve, po šesnástich rokoch spoluzití ho daroval žalovanej, ktorá sa pred tromi rokmi odsťahovala a vo svojej časti chová veľa mačiek, čo mu prekáža. Podanie nespĺňalo náležitosti návrhu podľa § 132 CSP. Uznesením č. k. 27C/94/2024-3 zo dňa 21.11.2024 súd prvej inštancie vyzval žalobcu na opravu a doplnenie podania z 18.9.2024 v lehote 10 dní tak, aby riadne označil strany sporu - uviedol dátum narodenia alebo iný identifikačný údaj žalobcu a žalovanej a pri žalovanej aj adresu pobytu (fyzická osoba sa v žalobe označuje menom, priezviskom, adresou trvalého pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom); pravdivo a úplne opísal rozhodujúce skutočnosti (podrobne skutkovo zdôvodnil žalobu), pričom opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy; označil a predložil dôkazy na preukázanie skutkových tvrdení; uviedol žalobný návrh - petit (čoho sa domáha, t. j. ako má súd rozhodnúť) tak, aby bol vymedzený jednoznačne, presne, určito, zrozumiteľne a v súlade s § 137 CSP, a teda presne špecifikoval podľa údajov z katastra nehnuteľností tú časť nehnuteľnosti, ktorej vrátenia sa domáha; a doplnil na žalobe svoj podpis. Zároveň súd žalobcu poučil, že podanie odmietne ak jeho nedostatky nebudú odstránené v určenej 10-dňovej lehote. Predmetné uznesenie bolo doručené žalobcovi dňa 26.11.2024. Žalobca súdu doručil podanie zo dňa 2.12.2024, avšak vady svojho podania neodstránil. Vzhľadom na to, že žalobca neodstránil v súdom

stanovenej lehote nedostatky podania z 18.9.2024 ani jeho doplnením z 2.12.2024 a ide o také nedostatky, pre ktoré nemožno v konaní pokračovať, keď žalobca riadne neoznačil strany sporu, nepripojil k žalobe žiadne dôkazy a neuviedol určitý a vykonateľný petit, súd podanie žalobcu odmietol.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“) uznesením z 27. mája 2025 sp. zn. 28Co/13/2025 odvolanie žalobcu odmietol. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd po právnej stránke poukázal na § 127 ods. 1; § 363; § 373 ods. 1 a § 386 písm. d) CSP a vecne konštatoval, že v danom prípade bolo z obsahu odvolania žalobcu zrejmé, že odvolanie nespĺňa ani všeobecné (§ 127 CSP), ani osobitné (§ 363 CSP) obsahové náležitosti. Z odvolania nevyplývalo, v akom rozsahu sa rozhodnutie súdu napáda, z akých dôvodov žalobca rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), odvolací návrh a nie je ani riadne označená strana sporu.

2.1. Odvolací súd akcentoval, že predovšetkým v odvolaní nebola riadne označená žalovaná. Žalovaná musí byť v odvolaní označená tak, aby bolo nepochybné, kto je stranou sporu, aby ju nebolo možné zameniť s niekým iným a aby s ňou súd mohol konať (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/64/2011 z 28.10.2011). Keďže žalovaná je fyzická osoba, žalobca ju mal označiť nielen menom a priezviskom, ale aj adresou trvalého pobytu alebo pobytu, dátumom narodenia alebo iným identifikačným údajom podľa § 133 ods. 1 CSP tak, aby bolo jasné kto má vystupovať na strane žalovanej. Žalobca neidentifikoval žalovanú ani na opakovanú výzvu súdu. Súd sám z vlastnej iniciatívy ale nemôže označiť žalovanú inak, ako ju označil žalobca. Tento nedostatok podania potom neumožňuje pokračovať v odvolacom konaní, keďže nie je možné určiť subjekt, s ktorým by mal odvolací súd konať.

2.2. Následne odvolací súd dodal, že ak označenie žalovanej neumožňuje jej presnú identifikáciu, súd nemôže pristúpiť ani ku skúmaniu procesných podmienok na strane žalovanej (ku skúmaniu procesnej subjektivity sporovej strany). Pokiaľ teda ide o úmrtie žalovanej v priebehu odvolacieho konania, v danom prípade nebol dôvod na postup podľa § 63 CSP (dôvod pokračovať s jej právnymi nástupcami), pretože v predmetnej veci sa so žalovanou ešte ani nezačalo konať. Základnou podmienkou na to, aby súd začal konať so žalovanou ako stranou sporu, je existencia spôsobilého návrhu na začatie konania, ktorý však v danom prípade absentuje.

2.3. Odvolací súd taktiež uviedol, že medzi osobitné náležitosti, ktoré musí odvolanie obsahovať, patrí aj uvedenie dôvodov, z akých sa napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za nesprávne (§ 363 CSP). Pokiaľ ide o odvolacie dôvody, podstatné je identifikovať, v akom konkrétnom pochybení odvolateľ vidí naplnenie niektorého z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 CSP. Žalobca však vo svojom odvolaní nevzniesol žiadne námietky voči tomu, že súd prvej inštancie odmietol jeho podanie z 18.9.2024 v spojení s podaním z 2.12.2024 ako vadné z dôvodu, že ho napriek výzve súdu nedoplnil a vady podania neodstránil. V odvolaní v podstate len znova zopakoval tvrdené skutkové okolnosti (že sa domáha vrátenia rodinného domu, resp. jeho časti, ktorý daroval žalovanej darovacou zmluvou). Žiadne z jeho tvrdení nereagovalo na dôvody, pre ktoré súd prvej inštancie jeho podanie vo veci samej odmietol. Zároveň z obsahu odvolania nemožno vyvodiť, že je doplnením a opravou podania z 18.9.2024, čo by umožňovalo súdu prvej inštancie postupovať v zmysle § 129 ods. 4 CSP, keďže týmto odvolaním žalobca neodstránil vady svojho pôvodného podania (riadne neoznačil strany sporu - riadne neidentifikoval žalovanú, nepripojil žiadne dôkazy a neuviedol určitý a vykonateľný petit - nešpecifikoval nehnuteľnosť, ktorej vrátenia sa domáha podľa údajov z katastra nehnuteľností). Z odvolania žalobcu nie sú zistiteľné žiadne dôvody, pre ktoré by malo byť rozhodnutie prvoinštančného súdu nesprávne. Odvolanie žalobcu tak neobsahovalo žiadne odvolacie dôvody, ktoré neboli doplnené ani do uplynutia lehoty na podanie odvolania, čo znamená, že odvolanie nespĺňalo náležitosti upravené v § 363 CSP. Odvolací súd je ale odvolacími dôvodmi viazaný (§ 380 ods. 1 CSP), ibaže ide o vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, ktoré ale v danom prípade nezistil (§ 380 ods. 2 CSP). Odvolaciemu súdu nie sú známe argumenty žalobcu umožňujúce priestor na vecný prieskum napadnutého rozhodnutia. Keďže na doplnenie odvolacích dôvodov súd nevyzýva (§ 373 ods. 1 druhá veta CSP) a odvolacie dôvody možno dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP), ktorá už uplynula, odvolanie trpí neodstrániteľnou vadou, pre ktorú nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

3. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej len „dovolateľ“) bez právneho zastúpenia a spísania dovolania advokátom.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie rozhodnutia (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) uvádza nasledovné.

5. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom procese zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

6. Civilný sporový poriadok vyžaduje, aby dovolanie bolo podané na to oprávnenou osobou (§ 424 až § 426 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 427 CSP), smerovalo proti prípustnému predmetu dovolania (§ 419 až § 423 CSP) a splňalo zákonom vyžadované náležitosti vrátane osobitnej podmienky povinného zastúpenia advokátom v dovolacom konaní (§ 428 a § 429 CSP). Podmienky prípustnosti dovolania sú vzájomne previazané; pre úspešné uplatnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku musia byť splnené nielen všetky kumulatívne, ale zároveň súčasne.

7. Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

8. Podľa § 429 ods. 1 a 2 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

9. Podľa § 436 ods. 1 CSP ak má dovolanie vady podľa § 429 CSP a dovolateľ nebol riadne o povinnosti podľa § 429 CSP poučený v odvolacom konaní, súd prvej inštancie vyzve dovolateľa na odstránenie vád a poučí ho o následkoch neodstránenia vád dovolania.

10. Ustanovenie § 436 ods. 1 CSP predstavuje jedinú (výnimočnú) procesnú situáciu, v ktorej súd prvej inštancie prihliada na existenciu vád dovolania a dovolateľa vyzýva na ich odstránenie. Tento postup súdu prvej inštancie sa týka výlučne vád dovolania v zmysle § 429 ods. 1 CSP a ich výskytu v prípade absencie alebo nedostatočného poučenia dovolateľa odvolacím súdom.

11. Procesná situácia, pri ktorej súd prvej inštancie prihliada na vady dovolania a dovolateľa vedie k ich odstráneniu, nenastáva v prípade existencie vád podľa § 429 CSP vtedy, keď bol dovolateľ riadne poučený odvolacím súdom o náležitostiach dovolania a zastúpení dovolateľa v dovolacom konaní

(rovnako táto situácia nenastáva pri zistení iných väd, než sú vady dovolania v zmysle § 429 CSP). V takom prípade súd prvej inštancie dovolateľa nevyzýva na odstránenie väd dovolania a spis bez ďalšieho predkladá na rozhodnutie dovolaciemu súdu.

12. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016, stanovila osobitnú podmienku dovolacieho konania, vzťahujúcu sa k spísaniu dovolania zvoleným advokátom a jeho k obligatórnemu zastúpeniu advokátom v dovolacom konaní. Najvyšší súd v uznesení z 18. decembra 2019 sp. zn. 4Cdo/190/2019 publikovanom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 39/2020 judikoval právnu veru v znení: „spísanie dovolania advokátom je obligatórnou podmienkou dovolacieho konania, ktorá musí byť splnená už pri podaní dovolania; jej nedostatok je síce odstrániteľný, avšak len do uplynutia zákonnej lehoty na podanie dovolania. To neplatí, ak dovolateľ nebol riadne poučený odvolacím súdom“.

13. V danom prípade z obsahu spisu vyplýva, že dovolateľ podal dovolanie, ktoré nespísal advokát a nepreukázal, že má právnické vzdelanie druhého stupňa a že sa na neho vzťahuje § 429 ods. 2 CSP. Odvolací súd v dovolaní napadnutom uznesení poučil žalobcu v súlade s § 393 ods. 1 CSP o prípustnosti dovolania, lehote na podanie dovolania, o náležitostiach dovolania (§ 428 CSP), o povinnom zastúpení advokátom v dovolacom konaní, ako aj o tom, že dovolanie musí byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Rovnako bol dovolateľ poučený o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci (uznesením súdu prvej inštancie - v spise na č. I. 3).

14. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze z 13. septembra 2018 p. zn. IV. ÚS 489/2018 v súvislosti s interpretáciou ustanovenia § 429 ods. 1 a 2 CSP vyslovil, že „ak obligatórnou náležitosťou dovolania je aj jeho spísanie advokátom, je potom logické, že nedostatok tejto podmienky je možné odstrániť len v lehote na podanie dovolania, keďže ide o podmienku, ktorá musí byť splnená už pri jeho podaní“.

15. Keďže do uplynutia lehoty na podanie dovolania nebolo dovolanie spísané advokátom, dovolací súd uzatvára, že nebola splnená osobitná podmienka prípustnosti dovolania, stanovená v § 429 ods. 1 CSP, o povinnosti spísania dovolania advokátom. Do vydania tohto rozhodnutia dovolacím súdom zároveň zostala nespĺnená i podmienka o povinnom zastúpení dovolateľa advokátom v priebehu celého konania o dovolaní. Dovolací súd súčasne uvádza, že dovolanie žalobcu taktiež nespĺňalo zákonné náležitosti dovolania v zmysle § 428 CSP.

16. Vzhľadom na uvedené dôvody, dovolací súd odmietol dovolanie žalobcu v súlade s § 447 písm. d) a e) CSP z dôvodu nespĺnenia podmienok podľa § 428 a § 429 CSP. Z dôvodu rozhodnutia o podanom dovolaní z procesných dôvodov, dovolací súd vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia neposudzoval.

17. Ak jedna strana sporu neexistuje, nie je medzi kým rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania a výrok o nároku na náhradu trov konania je nadbytočný.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.